

BRIEF VAN JUDAS

Inleiding GROEI: 28 maart 2007

Door Remon Vonk

Inleiding

Algemeen

- Wie is de schrijver?
- Aan wie schrijft hij?
- Wat zijn de omstandigheden (tijd, gebeurtenissen etc.)?

Tekstoverzicht

- Judas 1- 2 : Identiteit + liefde voor de lezer (groet)
- Judas 3-16 : Dwaalleraars
- Judas 17-23 : Vermaningen
- Judas 24-25 : Lofprijzing

Vergelijking met 2 Petrus

- Overeenkomsten
- Verschillen

De schrijver en het boek

Jongerenbijbel

Opmerkelijk aan de brief van Judas is dat sommige van die gebeurtenissen wel in het Oude Testament beschreven zijn, maar sommige ook niet. Die verhalen zijn alleen bekend uit Joodse boeken die los van het Oude Testament zijn doorgegeven. Zo staat in het Oude Testament bijvoorbeeld niets over de val van de engelen. Ook hoor je niet over een ruzie tussen de duivel en de engel Michaël om het lichaam van Mozes. In Judas wordt ook een profetie van Henoch gebruikt, die niet terug te vinden is in de bijbel. Wel bestond er in de tijd van het Nieuwe Testament een heel boek met profetieën waarvan men zei dat ze van Henoch waren. Van dat boek zijn ook gedeeltes gevonden in de grotten bij de Dode Zee (de Qumran-rollen).

Schrijver

Judas is een voornaam. Het is de Griekse vorm van het Hebreeuwse Juda. De schrijver is in het verleden vereenzelvigd met zowel 'Judas, de broer van Jakobus (Judas 1:1), als met Judas, de broer van Jezus Christus. Deze toewijzing werd echter al vroeg in de kerk in twijfel getrokken, en twijfels hierover werden tijdens de reformatie hernieuwd. Hierna schoof de overheersende opinie terug naar het geloof dat de brief het originele werk van de apostel was. Sinds het begin van de 20e eeuw wordt door historici en theologen algemeen aangenomen dat de brief een anoniem werk uit het eerste kwart van de 2e eeuw is. Gebaseerd op aard van de toespelingen op het Oude Testament, citaten uit niet-kanonieke boeken als het boek van Henoch, en het gebruik van de autoriteit van Judas, plaatsen veel historisch kritische theologen de plaats van samenstelling in het gebied van het huidige Israël.

In de verschillende kerken heersen over de persoon van Judas verschillende opvattingen:

- Een aantal protestantse theologen nam/neemt aan dat Judas de (half)broer van Jezus was;

- De Rooms Katholieke kerk gelooft, zoals voor het eerst verwoord door Sint Hiëronymus, dat Judas een neef van Jezus was, een zoon van Clopas, de broer van Jozef of van Maria;
- De Oosters Orthodoxe kerk ziet de schrijver als een halfbroer van Jezus uit een vorig huwelijk;
- Een lokale traditie in Oost Syrië identificeert Judas met de apostel Tomas, hen bekend als Judas Tomas, een broer van Jezus.

Mat 13:55

Hij is toch de zoon van de timmerman? Maria is toch zijn moeder, en Jakobus en Josef en Simon en Judas, dat zijn toch zijn broers? (Zie tevens aantekeningen van J.E.v.d. Brink)

Mar 6:3

Hij is toch die timmerman, de zoon van Maria en de broer van Jakobus en Joses en Judas en Simon? En wonen zijn zusters niet hier bij ons?' En ze namen aanstoot aan hem.

Het boek

De oudste referentie zekerheid is die in het 'Muratorisch fragment', 'Epistola sane Judæ et superscriptæ Joannis duae in catholica [scil. Ecclesia] habentur', de zgn. canon van Muratori uit het jaar 170. In de periode hiervoor zijn wel documenten die mogelijk uit deze brief citeren, doch deze citaten zijn niet met zekerheid vast te stellen. Het boek is als canoniek (als laatste!) erkend tijdens het Concilie van Nicaea in 325.

Doelgroep

De brief is geadresseerd aan de christenen in het algemeen. Judas richt zijn brief namelijk tot de geroepenen. Dit zijn degenen die Jezus hebben aangenomen en die nu als wedergeborenen overgezet zijn van de duisternis in het Koninkrijk van Jezus Christus. Zij zijn degenen die aan de roepstem van God gehoor hebben gegeven en daarom speciaal geliefden zijn van de Vader. Zij zijn degenen van wie Jezus zegt 'die Gij Mij gegeven hebt'. Zij worden geheiligd en toegerust om de Heer te dienen als levende stenen in de tempel die Christus in de onzienlijke wereld bouwt.

Inhoud

Lezen de brief van Judas

Samenvatting

De brief is geadresseerd aan de christenen in het algemeen en de schrijver waarschuwt hen tegen zekere valse leraars. Deze lijken als kenmerk te hebben dat wij er maar op los kunnen leven. Volgens hen is Gods genade zo groot dat Hij alles door de vingers ziet. Deze beschrijving kan slaan op het Docetisme.

Docetisme (van het Griekse 'dokein', lijken of schijnen) is de door de vroege kerk veroordeelde leer die beweert dat Jezus Christus slechts een schijnbare lichamelijke bezat. Volgens de doceten was het lichaam van Christus slechts schijn, niet werkelijk aanwezig. Deze opvatting verraadt een gnostisch denken, dat materie als onrein beschouwt (vergelijk ook Manicheïsme). Dientengevolge kon de waarneming van de fysieke aanwezigheid van Christus dan ook alleen een illusionaire aanwezigheid zijn.

In een gedreven stijl somt hij voorbeeld na voorbeeld op hoe God in de tenach zulke ongehoorzaamheid strafte. Hij spoort de lezers aan tot liefde voor God, versterking van het geloof, en liefde en hulp aan broeders en zusters die twijfelen. Hij eindigt met een belofte en lofzang.

Lezen 7.2 Judas bladzij 20 uit het derde cursusjaar van de ETS

Judas 1- 2

Judas 3-16

- vers 3: genoodzaakt, overgeleverd
- vers 4: vonnis (oordeel) schriftelijk vastgelegd (zie Romeinen 6:1-2) → voorbeelden
- vers 7: achter wezens aan (SV: nalopen van ander vlees) wijst op homoseksualiteit
- vers 11: Kaïn (dood Abel), Bileam (geldbegeerte), Korach (verwierp heerschappij)

Judas 17-23

- vers 19: kern!
- vers 22: opdracht
- vers 23: distantiëren van wie in zonde leeft

Judas 24-25

Vergelijking met 2 Petrus

In Judas 4-16 komen enkele verzen sterk overeen met 2 Petrus 2:1-18. Dit suggereert dat een van beide schrijvers kennis heeft gehad van het werk van de ander. Doordat deze brief korter is nemen de meeste theologen aan dat Judas de bron is waar de schrijver van 2 Petrus gebruik van maakte. Een tegenargument is dat 2 Petrus de komst van dwaalleraars aankondigt, terwijl Judas de vervulling van deze aankondiging meldt. Judas haalt 2 Petrus 3:2-3 letterlijk aan en zegt dat het de woorden van de apostelen zijn.

- Overeenkomsten
 - Judas 4-16 versus 2 Petrus 2:1-18
 - Judas 17-18 versus 2 Petrus 3:2-3 (beide stukken lezen)
- Verschillen
 - de brief van Judas is korter
 - Judas heeft het niet over de wederkomst
 - Judas gebruikt voorbeelden uit de apocriefe boeken (Michaël, Henoch)

Slot

Deze brief wijst ons naar de tijd waarin we op dit moment leven, de Heilige Geest dreef Judas tot deze brief vol waarschuwingen en vermaningen die toch bemoedigend is voor hen die in Christus leven. Nu is het onze zaak om een en ander in de praktijk te brengen